

TOSHIKAZU KAWAGUCHI

—

PRIJE NEGO ŠTO TI SJEĆANJE IZBLIJEDI

Toshikazu Kawaguchi

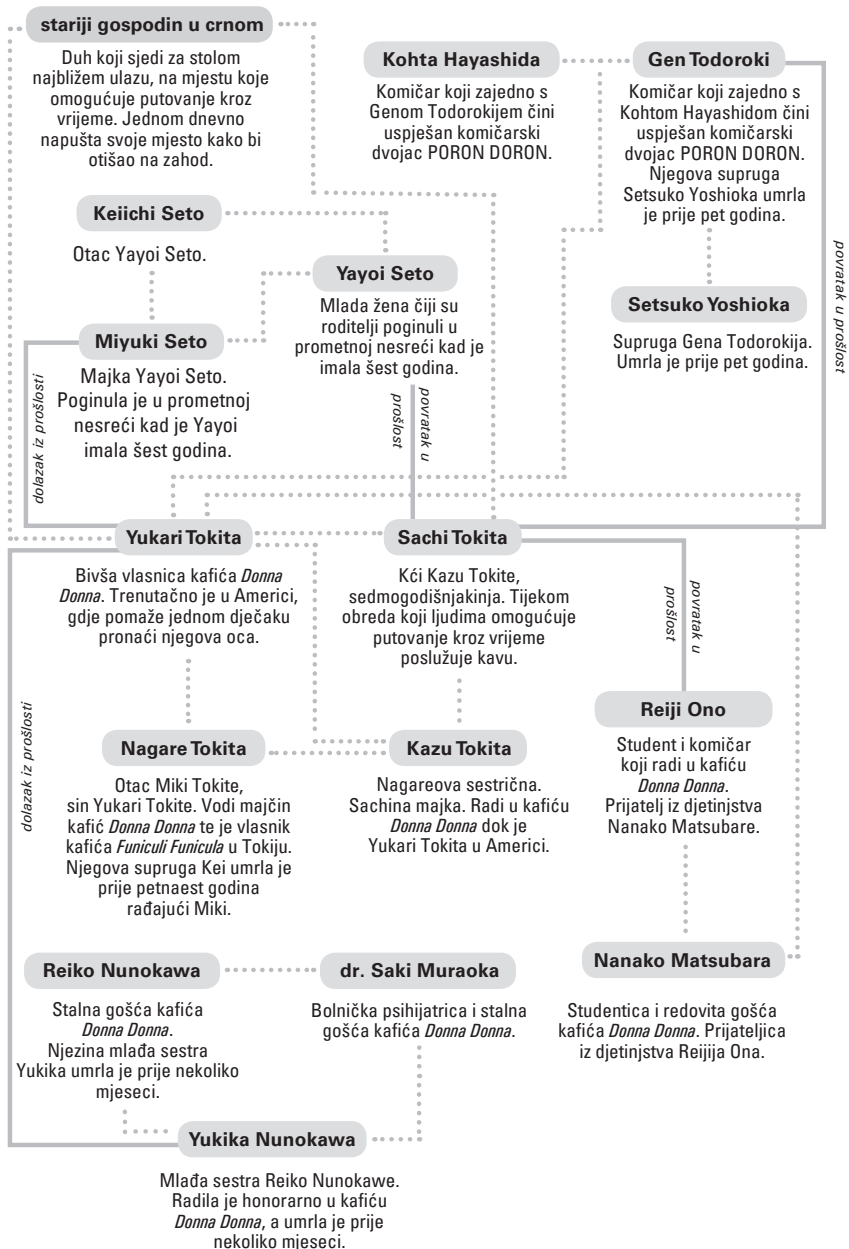
Prije nego što ti sjećanje izblijedi

S engleskoga preveo
Davor Lerinc

PULS

Ako biste se mogli vratiti u prošlost, koga biste voljeli sresti?

Prikaz odnosa likova

Sadržaj

I. Kći	11
II. Komičar	83
III. Sestra	141
IV. Mladić	187

I.

Kći

Zašto si na Hokkaidu?«
Glas Kei Tokita zvučao je slabašno preko telefonske slušalice.

»Hej, smiri se, sve je u redu.«

Nagare Tokita prvi je put nakon četrnaest godina čuo glas svoje supruge. Nalazio se na Hokkaidu — točnije, u Hakodateu.

Grad Hakodate prepun je kuća zapadnjačkoga utjecaja koje potječu s početka dvadesetoga stoljeća. Te kuće, razasute po cijelome gradu, odlikuje jedinstven arhitektonski stil: prizemlja su japanska, a katovi zapadnjački. Četvrt Motomachi (što znači »Izvorni grad«), smještena u samome podnožju planine Hakodate, omiljeno je turističko odredište. Njezin ugođaj staroga grada dodatno naglašavaju popularne povijesne znamenitosti poput nekadašnje javne vijećnice, pravokutnoga betonskog električnog stupa (prvoga ikad postavljenog u Japanu) te skladišta od crvene opeke u povijesnoj lučkoj četvrti.

Kei je, s druge strane telefonske linije, bila daleko u Tokiju, u jednom kafiću koji je svojim gostima pružao priliku za putovanje kroz vrijeme. Zvao se *Funiculi Funicula*. Otputovala je petnaest godina u budućnost iz svoje sadašnjosti kako bi upoznala kćer. U tom tokijskom kafiću imala je vrlo malo vremena prije nego što će morati popiti svoju kavu koja se hladila. Budući da je bio daleko na Hokkaidu, na sjeveru Japana, Nagare nije imao pojma koliko se njezina kava već ohladila. Zato je pazio da odmah prijeđe na ono najvažnije.

»Nemam vremena objašnjavati zašto sam na Hokkaidu. Molim te, samo slušaj.«

Naravno, Kei je itekako bila svjesna da vremena nema.

»Kako to misliš, nema vremena? Pa ja sam ta koja nema vremena!«

Zvučala je uzrujano.

Ali Nagare se nije obazirao. »Ondje je jedna djevojka, zar ne? Izgleda kao da ide u niže razrede srednje škole.«

»Što? Srednjoškolka? Da, ovdje je. Ona ista koja je prije otprilike dva tjedna došla u kafić iz budućnosti kako bi se fotografirala sa mnom.«

Za Kei je to bilo prije dva tjedna, ali govorila je o događaju koji se Nagareu zbilo prije punih petnaest godina.

»Ima velike okrugle oči... i nosi dolčevitu.«

»Da, da. Što je s njom?«

»Dobro, samo se smiri i slušaj. Zabunom si otputovala petnaest godina u budućnost.«

»Kao što rekoh, jedva te čujem.«

Baš kad joj je htio reći nešto presudno, Nagare je pogodio snažan nalet vjetera. Olujni vjetar fjukao je kroz njegov telefon, pa je razgovor postao gotovo nemoguć. Pritisnut nedostatkom vremena, Nagare je požurio.

»U svakom slučaju, ta djevojka koju gledaš«, rekao je glasnije.

»Ha? Što? Ta djevojka?«

»To je naša kći!«

»Što?«

U Nagareovoj slušalici odjednom je zavládala potpuna tišina. A onda je, umjesto Keina glasa, začuo kako u kafiću *Funiculi Funicula* srednji zidni sat s njihalom počinje otkucavati poznato *dong-dong*. Tiho je uzdahnuo pa joj je mirno počeo objašnjavati.

»Pristala si otputovati deset godina u budućnost, pa misliš da će naše dijete imati oko deset godina, ali dogodila se nekakva pogreška i otputovala si petnaest godina u budućnost. Čini se da su zamijenili deset godina i petnaest sati s petnaest godina i deset sati. Samo pogledaj koliko pokazuje srednji sat s njihalom. Deset sati, zar ne?«

»Da.«

»Doznali smo to kad si se vratila. Ali upravo sam sada na Hokkaidu zbog neizbježnih razloga u koje neću ulaziti jer nemamo vremena.«

Nagare je sve to izgovorio u dahu. Zatim je zastao.

»U svakom slučaju, ostalo ti je još vrlo malo vremena, zato dobro pogledaj našu odraslu, zdravu i živu kćer, a onda se vrati u svoje vrijeme«, rekao je nježno i prekinuo vezu.

S mjesta na kojem je stajao Nagare je mogao pogledom pratiti ravnu ulicu koja se spuštala sve do prostranoga plavetnila oceana i neba koje je poput krune nadvisivalo luku Hakodate. Okrenuo se na peti i ušao u kafić.

DA-DING-DONG

Hakodate se može pohvaliti brojnim strmim ulicama. Njih devetnaest ima svoja imena, među njima i Uspon dvadeset na raskrižju, koji se uzdiže od najstarijega električnog stupa u Japanu, te Uspon osam zastava, koji počinje pokraj skladišta od crvene opeke u turističkoj lučkoj četvrti Hakodatea. Tu su i Uspon pogled na ribu te Uspon pogled na brodove, koji se penju od obale Hakodatea. Još dalje uz padinu nalaze se Uspon školjki i Uspon zelene vrbe, koji vode prema četvrti Yachigashirachō, što znači »Glava doline«. No postoji jedna strma ulica koja nije ucrtana ni na jednoj turističkoj karti. Mještani je zovu Uspon bez imena.

Kafić u kojem je Nagare radio nalazio se na pola puta uz Uspon bez imena.

Zvao se kafić *Donna Donna*, a uz jedno određeno mjesto u njemu vezala se neobična urbana legenda.

Navodno, ako sjednete na to mjesto, ono će vas vratiti u prošlost, u koje god vrijeme poželite.

Ali pravila su bila krajnje zamorna i strašno nepraktična:

1. U prošlosti možete susresti samo ljude koji su posjetili ovaj kafić.
2. Ništa što učinite u prošlosti ne može promijeniti sadašnjost.
3. Da biste otputovali u prošlost, morate sjesti upravo na to mjesto i ni na jedno drugo. Ako je mjesto zauzeto, morate čekati da se oslobodi.
4. Dok ste u prošlosti, morate ostati sjediti na tom mjestu i ni u kojem slučaju ne smijete ustati s njega.
5. Vaše putovanje počinje u trenutku kada se natoči kava i mora završiti prije nego što se kava ohladi.

Ali ni tu ne prestaju ta zamorna pravila. Bilo kako bilo, i danas će kafić ponovno posjetiti mušterija koja je čula tu glasinu.

Kad se Nagare vratio nakon telefonskog razgovora, Nanako Matsubara, koja je sjedila na jednoj od barskih stolica, odmah ga je upitala: »Nagare, zašto niste ostali u Tokiju? Zar i dalje mislite da je bilo dobro što ste došli ovamo?«

Nanako je bila studentica Sveučilišta u Hakodateu. U svijetlosmeđoj uskoj majici zataknutoj u široke hlače izgledala je prilično moderno. Šminka joj je bila nenametljiva, a kosa lagano nakovršana i skupljena gumicom.

Nanako je čula da će Nagareova pokojna supruga doputovati iz prošlosti kako bi u tokijskom kafiću upoznala svoju kćer. Budući da je to bila jedina prilika da vidi suprugu koju nije susreo četrnaest godina, činilo joj se neobičnim što ju je Nagare odlučio pozdraviti telefonom umjesto da se s njom sastane osobno.

»Da... možda«, neodređeno odgovori Nagare prolazeći pokraj nje iza šanka. Na stolcu pokraj Nanako sjedila je pospana dr. Saki Muraoka s knjigom u ruci. Saki je radila na psihijatrijskom odjelu jedne hakodateške bolnice. I ona i Nanako bile su stalne gošće kafića.

»Zar je niste željeli ponovno vidjeti?«

Nanakine znatiželjne oči nisu se odvajale od Nagarea, gorostasnog muškarca visokog gotovo dva metra.

»Jesam, ali morao sam prihvatiti činjenice.«

»Kakve činjenice?«

»Došla je vidjeti svoju kćer, a ne mene.«

»Ali ipak...«

»U redu je. Priznajem, prošlo je mnogo vremena, ali moja su sjećanja još uvijek itekako živa...«

Nagare je time htio reći da će učiniti sve što može kako bi vrijeme koje će majka i kći provesti zajedno bilo što dragocijenije.

»Baš ste dobri, Nagare«, procijeni Nanako s divljenjem.

»Daj, molim te!« uzvratio je dok su mu uši pocrvenjele.

»Ne morate se sramiti.«

»Nije me nimalo sram«, odvratio je i smjesta nestao u kuhinji kako bi joj umaknuo.

Na njegovo mjesto iz kuhinje je došla konobarica Kazu Tokita. Preko bijele košulje i bež suknje s volanima nosila je pregaču akvamarin-plave boje. Imala je trideset i sedam godina, ali zbog svoje bezbrižne i vedre naravi djelovala je mnogo mlađe.

»Do kojeg ste pitanja stigle?«

Kad se Kazu vratila iza šanka, tema razgovora se promijenila.

»Hm, do dvadeset četvrtog pitanja«, odgovorila je Saki, koja je sjedila pokraj Nanako. Posve nezainteresirana za Nakin razgovor s Nagareom, Saki je cijelo vrijeme pažljivo čitala svoju knjigu.

»A da...«, ubaci se Nanako kao da se iznenada nečega sjetila. Krišom pogleda knjigu u Sakinim rukama. Saki prelišta nekoliko stranica unatrag i naglas pročita.

Što kad bi sutra bio kraj svijeta? Sto pitanja

Dvadeset četvrto pitanje

Postoji osoba, muškarac ili žena, u koju ste duboko zaljubljeni.

Kad bi sutra bio kraj svijeta, što biste učinili?

1. Zaposili biste tu osobu.
2. Ne biste je zaposili jer to više nema smisla.

»Dakle, što biste učinili?« upitala je Saki podigavši pogled s knjige prema Nanako.

»Hm... Nisam sigurna.«

»Hajde, recite.«

»A vi, Saki? Što biste vi učinili?«

»Ja? Mislim da bih zaprosila.«

»Zašto?«

»Ne sviđa mi se pomisao da umrem sa žaljenjem.«

»Da, to ima smisla.«

»Kako? Nanako, želite reći da vi ne biste zaprosili?«

Prisiljena odgovoriti, Nanako je malo nagnula glavu.

»Ne znam«, tiho je rekla. »Pa... možda bih, kad bih sigurno znala da me voli. Ali kad ne bih bila sigurna što osjeća prema meni, vjerojatno ne bih.«

»Stvarno? Zašto ne?«

Činilo se da Saki nikako ne može prihvatiti njezin odgovor.

»Pa, kad bih znala da me voli, ne bih ga dovela u neugodnu situaciju, zar ne?«

»Da, valjda ne bi.«

»Ali ako nikada prije nije razmišljao o meni na taj način, prosidba bi ga natjerala da me počne gledati drukčije, a bilo bi mi strašno da mu u takvom trenutku još povećam brige.«

»Da, i to se doista događa, osobito muškarcima. Recimo, za Valentino, kad neki dečko dobije čokoladu od djevojke o kojoj prije uopće nije razmišljao. Odjednom je počne drukčije doživljavati.«

»Osjećala bih se grozno kad bih nekome zadavala dodatne brige baš u trenutku kad svijet propada. A ne bi mi se

svidjelo ni da ne dobijem odgovor. Zato, iako bi prosidba nekome možda imala smisla, mislim da to ipak ne bih učinila.«

»Mislim da to shvaćate malo preozbiljno, Nanako.«

»Stvarno?«

»Svakako! Uostalom, nije da će sutra stvarno biti kraj svijeta.«

»Da, valjda imate pravo.«

Taj je razgovor započeo i uz prekide tekao još prije nego što je Nagare izišao obaviti telefonski poziv.

»A što biste vi učinili, Kazu?« Nanako se nagnula preko šanka. I Saki je sa zanimanjem pogledala prema Kazu.

»Pa, ja bih...«

DA-DING-DONG

»Dobar dan! Dobro došli!« automatski je povikala Kazu prema ulazu čim je začula zvonce. U istom je trenutku navukla svoj konobarski osmijeh. Vidjevši to, Nanako i Saki više nisu inzistirale da odgovori na pitanje. No, umjesto mušterije, u kafić je ušla djevojčica u svjetloružičastoj haljini.

»Vratila sam se!« vedro je doviknula.

Zvala se Sachi Tokita i bila je Kazuina sedmogodišnja kći. Na ramenu je nosila torbu koja je izgledala prilično teška, a u ruci je držala razglednicu. Razglednicu je poslao Koku Shintani, njezin otac i Kazuin suprug, svjetski poznati fotograf. Oženio se u obitelji Tokita i zato uzeo njihovo prezime, ali je profesionalno nastavio raditi pod vlastitim imenom. Posao ga je stalno vodio na putovanja diljem svijeta, gdje je fotografirao krajolike, pa je u Japanu provodio tek nekoliko dana godišnje. Zato je od svojih fotografija izrađivao razglednice i često ih slao Sachi.

»Dobro došla!« pozdravila ju je Nanako. Kazu je gledala iza Sachi prema mladiću koji je ušao za njom.

»Dobro jutro«, rekao je Reiji Ono, zaposlenik kafića na pola radnog vremena.

Odjeven ležerno, u traperice i bijelu majicu kratkih rukava, Reiji je bio pomalo zadihan. Na čelu su mu se sjajile kapljice znoja, očit znak da se žurno uspeo uzbrdicom.

»Sasvim slučajno stigli smo u isto vrijeme«, objasnio je Reiji zašto je ušao zajedno sa Sachi, premda ga to nitko nije pitao.

Reiji je nestao u kuhinji, odakle se moglo čuti kako pozdravlja Nagarea. Za dva sata započinjala je gužva za vrijeme ručka, pa su krenuli s pripremama.

Sachi je sjela za stol pokraj velikog prozora s kojeg se pružao prekrasan pogled na luku Hakodate. Činilo se kao da to mjesto smatra svojom privatnom čitaonicom.

Osim Nanako i Saki, u kafiću je bilo još gostiju. Za stolom najbližem ulazu sjedio je stariji gospodin u svečanom crnom odijelu, a za stolom za četvero sjedila je žena otprilike Nana-kinih godina. Ondje je bila još od otvaranja i nije radila ništa osim što je sanjivo gledala kroz prozor. Kafić se otvarao prilično rano, u sedam ujutro, kako bi privukao turiste koji su posjećivali jutarnju tržnicu.

Sachi je spustila torbu na stol. Sudeći po neočekivano glasnom tresku, unutra je očito bilo nešto teško.

»Što nosiš unutra? Jesi li opet bila u knjižnici?«

»Aha.«

Nanako je sjela na stolac nasuprot njoj dok su razgovarale.

»Baš voliš knjige.«

»Aha.«

Nanako je znala da je Sachi, svakoga dana kad nije imala nastavu, najprije odlazila u knjižnicu posuditi knjige.

Danas je njezina osnovna škola imala slobodan dan u povodu obljetnice osnutka. Sachi je veselo počela slagati svoje novoposudjene knjige po stolu.

»Kakve knjige voliš čitati?«

»Hej, i mene zanima! Koje knjige voliš, Sachi?«

Dr. Saki Muraoka sišla je sa svojega stolca i prišla stolu.

»Što si posudila? Što si posudila?«

Nanako je posegnula za jednom od knjiga.

»Izazov imaginarnih i cijelih brojeva.«

Saki je uzela drugu.

»Apokalipsa u konačnom svemiru.«

»Moderna kvantna mehanika i dijeta za nemisice.«

Nanako i Saki naizmjenice su naglas čitale naslove.

»Problemi klasične umjetnosti na primjeru Picassa.«

»Duhovni svijet afričkog tekstila.«

Dok su uzimale jednu knjigu za drugom, znatiželjan izraz lica polako im je nestajao. Naslovi su ih više nego zaprepastili. Na stolu je ostalo još nekoliko knjiga čije naslove nisu pročitale, ali nijednoj se više nije posezalo za njima.

»Pa... hm... svakako izgledaju kao vrlo zahtjevne knjige«, primijeti Nanako uz kiseli osmijeh.

»Zahtjevne? Zar stvarno?« Sachi je zbunjeno nagnula glavu.

»Sachi, dušo, ako ti razumiješ ove knjige, mislim da ćemo te morati početi zvati dr. Sachi!« uzdahnula je Saki zureći u *Duhovni svijet afričkog tekstila*. Ta je knjiga nalikovala stručnoj literaturi kakvu je i sama Saki čitala kao psihijatrica.

»Nju ne zanima razumjeti ih. Samo voli gledati sva ta zanimljiva slova«, dobaci Kazu iza šanka, kao da pokušava utješiti dvije odrasle žene.

»Međutim... ipak?«

»Da... stvarno.«

Obje su zapravo htjele reći da to nisu knjige koje bi odabrala jedna sedmogodišnja djevojčica.

Nanako se vratila za šank, uzela knjigu koju je Saki maloprije čitala i počela je listati.

»Ovakva je knjiga baš po mojoj mjeri.«

Mislila je na to da, za razliku od knjiga sa sitnim slovima zbijenima na svakoj stranici, ova ima samo nekoliko redaka po stranici.

»Što to čitaš?«

Činilo se da je knjiga pobudila i Sachino zanimanje.

»Želiš malo pročitati?«

Nanako je pružila knjigu Sachi.

»Što kad bi sutra bio kraj svijeta? Sto pitanja.«

Sachi je naglas pročitala naslov, a oči su joj zasjale od uzbuđenja.

»Baš zvuči zanimljivo!«

»Želiš pokušati?«

Nanako je donijela knjigu u kafić i bilo joj je drago što je Sachi pokazala zanimanje za nju.

»Naravno!« odvrati Sachi sa smiješkom.

»Pa, najbolje je početi od prvog pitanja. Hajdemo tako.«

»Dobra ideja«, složila se Nanako. Vratila se na prvu stranicu i naglas pročitala:

»Prvo pitanje.

Upravo se ispred vas nalazi prostorija u koju može ući samo jedna osoba. Uđete li u nju, spasit ćete se od kraja svijeta.

Kad bi sutra bio kraj svijeta, što biste učinili?

1. Ušli biste u prostoriju.

2. Ne biste ušli u prostoriju.'«

»Dakle, što biraš?« Nanakin zvonki glas jasno je odjeknuo prostorijom.

»Hm...«

Sachi je nabrala obrve. Nanako i Saki promatrale su je sa smiješkom dok je očito ozbiljno razmišljala o pitanju. Vjerojatno im je laknulo što je ipak samo sedmogodišnja djevojčica.

»Je li ti ovo pitanje bilo preteško, Sachi?« upita Nanako promatrajući joj lice.

»Ne bih ušla u prostoriju«, odlučno odvrati Sachi.

»Zbilja?« Nanako je zvučala zatečeno Sachinom nepokolebljivom sigurnošću. Ona bi odabrala ulazak u prostoriju, baš kao i Saki pokraj nje. Kazu je i dalje stajala iza šanka i mirno slušala njihov razgovor.

»Zašto ne bi ušla?« upita je Nanako. U glasu joj se osjećalo čuđenje što bi jedna sedmogodišnja djevojčica odabrala ne ući.

Kao da uopće nije primjećivala koliko su Nanako i Saki zbunjene, Sachi je uspravno sjela i iznijela razlog koji je njima bio potpuno nezamisliv.

»Pa... preživjeti sasvim sam gotovo je isto što i umrijeti sasvim sam, zar ne?«

»...«

Dvije žene ostale su bez riječi. Nanako je stajala otvorenih usta, potpuno zapanjena.

»Sachi, tvoj je odgovor bolji od mogega!« prizna Saki i nakloni joj se.

Morala je priznati da je taj odgovor vrijedan divljenja, jer joj samoj nikada ne bi pao na pamet. Nanako i Saki pogledale

su se s istom mišlju: *možda ta djevojčica doista razumije one teške knjige koje čita!*

»Aha, opet to radite«, primijeti Reiji izlazeći iz kuhinje. Sada je već nosio pregaču. »Ta je knjiga trenutačno baš popularna.«

»Mora da je stvarno popularna kad je čak i Reiji čuo za nju!« uzviknu Saki.

»Kako to mislite 'čak i'?«

»Pa... ne odaješ baš dojam nekoga tko puno čita.«

»Hm! Samo da znate, upravo sam ja toj gospodični posudio tu knjigu.«

»Ta gospodična« obično bi zvučalo nepristojno, pogotovo dok je Nanako stajala pokraj njih. No Reiji i Nanako odrasli su zajedno i oboje su studirali na istom sveučilištu, pa si je on ponekad dopuštao biti pomalo bezobrazan prema njoj.

»Stvarno?«

»Da. Reiji mi je rekao da je zanimljiva, pa mi ju je posudio. Knjiga je trenutačno baš popularna na fakultetu.«

»Čini se da je stvarno popularna.«

Dr. Saki Muraoka ispružila je ruku kao da želi *ponovno pogledati knjigu*, pa joj ju je Nanako predala.

»Svi su se navukli na nju.«

»Da... hm, nekako razumijem zašto.«

Saki je imalo smisla kad je čula da je knjiga postala pravi hit. I sama ju je bila potpuno zadubljeno čitala sve dok Nagare nije izišao obaviti telefonski poziv. A maloprije je zaokupila čak i sedmogodišnju Sachi. Dok je ponovno li-stala stranice, pomislila je da će vjerojatno postati uspješnica diljem zemlje.

»Zanimljivo«, rekla je s divljenjem.